

407⁽⁵⁾ Marriage in Molepos tribe (407) 10-15 30/8/5 I. Kgadi mpe ka Bethel Molepos
1 FEB 1940, 1940, 34/5 4 1/2 p (8/9) index P.O. Boyne
pp. 1-9 du fD 29-5-45

Motho a ka shegela mogatja raagoe 'mmane a ge' e seng 'ma mogoloage. Mogatja malome a ge ke 'mage ga a na tshelo ea go mo tjea. Balleng sa botala motho a ka no tjea e ba lekana ng ka mungoaga kapa ea mo fetjang, leze e ka ba mogoe ra oa ngoana oa monna ea mo tjeang ga go mo kgao. Baphala ~~Botale~~ malapa le Machakane a bea ea tjea e mo di kgolo-golo. E be e le bithe ba ilwana ba mogatjega go tla baka la mogatja ke pitelo tja bona. Ea go lo ditjearong tja bona. Machakane le joale a sa ilwa. Sedibeng monna a ka nyala mang kapa mang go go ne ho ariso supja ea go tjejang go ba ke maloti o bea tjelewa bothateng. Ke ngoana o a pele ka tloaping ea tjeang ga malome a ge, ke molao oa seagasho le ze eba ga gona mochimane, ngoana nyana o soanetje go tla ga rakgadiage e shita le go go se na ngoana o tla loaping. Zege eba ngoana oa rakgadiage ga a mo rate o a nyala wa a tla loaping, banna ba gabo ba tla mona. Mosadi o a nyala mosadi. Kgore Kgomo tje nyotjeng A. di ea go nyala B. a tla ga bo A, a bopa loapa. Ba tla mo fa selipo 'monna' ea ga bo A, a mo di sha Banna, ka bana ba loapa labo A le tsogetse o tla ba le ka gabo

Ce tjano le leloko le itseng ea ratega. Leleko
 le ka rategeng kege e le la bapo; Kapa e le
 ba loi, le motso ea nang le malwetjia sa foleya
 a joale ka sthophing le dirata. Kapa^{ana} le
 maitsoara a mabe. Motso o tjeo^{na} ba ka la go
 tsebagala ga leloko, kapa batsadi ba gage, oa
 kwa bare la ga mokete ke baltio; kapa ngo-
 na mokete ke motso oa' malgonthe. Go laola
 tatago ngoana tabeng tja tjano o soanetje
 go fiosa matla ke bo kgatjidiage le tja
 mosadi. "Bare ngoana o tseba^{ga} malgoloage"
 Ge motso a ratane le motso o kgona go beile
 tja ngoana a se se a belega, e shita le ge
 B. a sena mosadi t o mo fa dikgomo a
 nyoala mosadi a tle a mo talle mosadi
 Motso o re go nyoalaa a tloge a kgopelwe ge a tla
 bekoa. Ga go motso ea ka ikgethelang; ditaba
 di pethoa ke batsadi. Peletjo. Mahlatse oncha
 dikgomo o nyoala Leshego, (Kgoana oa pele oa
~~mosetsana oa~~) Kgatjidi ea Leshego e tjea kgomo
 tjeo 'mapega' a Leshego, o nyoala ka ona mosadi
 ngoana oa pele oa mosetsana o ea ga Rallegadiage
 'Leshego' Ge ekaba ngoana oa tes Leshego a ka
 gola go se goa hloa go eba le mothepana ga
 Malomeage, ba tla isha pitšana ge a tjea
 Mogongole, e le gore oa ga Malomeage ke eena
 mosadi e mogolo.

Ge e le mo go Koanang batho e seng motso
 le, Batswadi ba Koana pele ba tse batse
 bisha meloko ke gona ba tlanggo ncha
 pholwana; ba re ke go agelela mochidi.
 Go tloga moo ba heng sa tlala diaparo
 ntho e fe le epe es ba e hlokanq ba bo
 mosetsana ba caga bo lesogana bare
 Mosadi oa lena o bolaea ke tlala kapa
 o bolaea ke phepo; joalo-joalo. Mohla u
 ea go oela ba a bega; mohla a raolang ba
 re mosadi oa lena o go tje, ke gona dikgo
 mo tja magadi di tlang go tja dilotj
 ka motja di la ka dibaka ba bo lesoga
 na le sa bo mothepa, se sa eng ka sebaka
 ge go ka ba le hlalano ga se lefioe. Ba re
 go Koana ba tswadi e begona ba botjang
 bana ba bona. Tja tjo diphethoa ke ba
 tswadi e seng motjei le motjeioa. E ga
 Malomea lesogana go sa gola Ba roma sebaka
 go re motlogoloago o go tje, re be re re; ke, kapa
 tsoalodisha ga mo kete, batho ba se mo psha
 tla ka A Mabati, Malomeaga a dumile, ba wa
 fe pholwana. Ge shupa go ba ba tla bea
 mosadi oa ga Malomea motho ke oa molau
 e seng go rata. Ke ena lima-mollo ka h ka

V

Ge lesogana le gana go nyala mo setsana eo le tar-
 letjeng eena ba mo nyadisha mo rathe o age gea
 se gona. Ke gona go senyegang. Mo setsane ge
 a sa rate o a gapeletjoa, ba roma masogana
 a mo isha ka kgang ba tpane ba methaba
 be ba mo tsoa lelele le lesogana ka ntlong.
 Mo sadi eo mong ba ile w ba mo dia joalo a sa
 rate lesogana leo. Ba bo ba re u swanetse go
 eare le dilo tsa batho. Mafelolong o ile
 a ba a hlala ka shelje a nee ngoana ra
 bogade, ba bona t go ba ba ba ba ba
 'molaea ka diatla. Ge peletjo e senyegi
 le tjohle tje nchitjeng dia lefiso. Ge
 lesogana le chabile le kgarebe, ba bo lesogana
 ba roma motho ga mo bo mo thepa. Ba re
 nyakelana mono. Ge bas ba kuisishisa
 Ba bo lesogana ba tla nama ba
 nyala. Ge a mo tja ka matla ke molato
 oa lefishwa a ncha kgomo, mathepa a
 boela gae. Ge meletje a ka senya kgare-
 be ea gage oa lefishwa a tse a nyala.

VI

Taba tja lenyalo li reroa ke batswadi, ke
 bona ba bonang ge lesogana le gotji, lenyalo
 lo le shupa gore; kapa le lokolla lesogana
 le kgarebe gore ba phele gamnogo jwale ko
 monna le mosadi; Ba dula gabo monna
 lenyalo le reroa ke metswalo ea bo banyadi.
 Batho ba nyalaneng ga batswanelo go
 tsena ntlong e mpshe ea ke ea masoga-
 na ba tsena go e e beng e tsenwa ke ba-
 tswadi ba tswa, Bas ba ea ka go ea molla.
 Dibyana tje soaneteng go jela monyadi
 di tjoa le monyadiva ga gabo le lona
 leshapelo le kgogwa e le tje mpshe kamoka
 di roele ke tsadi ba go tliche ngoetji.
 Pele monyanya o seoa dioa meloko kamoka
 ea tsibisha, me e mong le e mong o tla le
 mpho ea gage: Kgomo, nku, Pudi, dinwa ditlo
 mabele kapa kgogo; ka moo ba ka kgonang
 ka gona bangwe ba tla le phafa tja majia
 la mohlalonyanya, le nga ka ea loapa
 ea tta go tta go ba Chireletja baloi. Ba ba
 mosetjana ba tsiba ka sebakagi se ile go
 kgopela, ke bona ba lokollang mosetsana
 go nyaloa. Go tjoa tsotetji le seala kgomo tje
 mohlalonyanya lenyalo.

VII

Magadi a ishoa pele go reroa lenyalo, leoga
na ga le na pitlho tabeng tjo ga e se ge le ba
kgarebeng; ke taba tja ba bagolo. Monyanya
o ba gona le ditao ga bo mothepa le gabo
lesogana. Dikgomo'ge di salekane ba no boleda
shana tja kwano ba re re tla le phelela, re
mochidi o a lena "he gove re tla no re se re se ba
nang ra tlisha". Ge ba di gona ba tla tlisha
tje ding go philele ba di amogela. Monya
nya o binwaditja tji ^{na bepe} le tji. Monyadivore bo gade
o ishoa ke basadi ba metsoalo ea bo: Bora-
kgadiage, maneage 'mamogotwagi le basetsa
na ba bitjwang diphelegetji, bohle ke metema
lo e kgaisui, ba mo isha boshego; ba ena
le ba gabo lesogana ba tlileng go beka
ngoetji. Monna o ba tee ka tlhoko tji Pedi
e teng sebaka. Ba tjama ba hlala mekgoshe
ba sepela ba nanya; "ge ba batametji motse
o a gabo lesogana". ngoetji e le gare ga basadi
ba gabo le ikhuru meditji e sa bonwe. Ge
e tla tsura ka kgoro ba ncha selo, ba
sepero, monyako o a ntlo, le ge a tla ikhuru
molla. Dilo tjina di nchoa ke ba bogadi, ke
tja ngoetji ena. Ngoetji e soanetji go hlomphe
ba bogadi ka moka, le bana ba banyenyane

VIII

Otsoqa e see kapele a shila a pea, a fiela loapa
 ge le se co mosoa ga a sole, go sola' masevale
 kapa, mogadiboa ge. Ngoetji ga e apee boshego, e
 soanetji go dula e tlootji e kamile hloogo,
 meshomo ea ka goe e gapeloa sena ke sena
 mong a loapa. Ga na boikarabelo le ge ba ka
 moroga ba bogadi. Mafsi a ilelwa moimana
 Ga a tsene pero se seng le se seng ge e se se la mo
 laileng. Ge ba mo khurumotji ga a sa khuta,
 Monyanya o ka hlokapalage kga ebe e letjoe kapa
 go nee leho gabo kapa bogadi, gona o ishwa
 ke basadi babedi; ba re: "Oa khukhunchwa"
 O ka dula ga galoge ba sa kgodisha babo ka go
 nyoala. Oa ba belega ga gabo, ba tloge ba mo
 ishe gola ba phethile go nyoala. Ge ba se ba
 phetha ba ka phetha ka mafega a morodiage
 Ba leloko ba soanetji go thusha, ge thusha ka
 dikgomo, ga ba balelwe; ba ncha ka mo ba ka kgo
 nang, kgomo, Pudi kapa nku. Magadi go nchoa
 dikgomo, dipudi dinku; le megona, kapa selepe
 dibe di ng nyoala kgale le sona mepsiri diphe
 sta, chelite ke ntho e mpsha. Magadi ga a abioe
 ke a go tja dingotji, bagatja ba kgatjedi tja
 gage. Le tatagoe a ka no tja ka tjona ge e le
 tje nchi.

IX

Tatago mothepa a ka se dil ka ona ka mo a
 ratang, gobane babo lesogana ba na ba etla
 go a klahlota, me ba soanetje go tseba e ngue
 le e 'ngue mo e sang. Ba fiva dimpho mohl
 ba nyalana, ba fiva ke meloko le bagoera
 ba bona. e mong le e mong o nka ka mo a
 ka kgonang. Deneo ka moka tje fivang
 mohl lenyado ke tja banyadi. Go hlajoe
 dikgommo, dipudi le dintu ka mo ba ka
 kgonang, ke tja batswadi le meloko e ka
 kgonang go thusha. Ga golo ke tja batswa
 di. Badimo ba rewa mohl monyanya
 Go rewa bagogo-golo ba leloko goa binoadi
 koshha ke chaka e mpsha. Ba fiva magobedi
 nama le majwala ngoaga oa khooa. Go kha
 thoa bo rangoaneage le metsoalo e leng kgausu
 kudu le ba nyadi, ke bona ba abi ba dijotja
 monyanya. Mahla monyanya ba bina ba re:
 'Ma o tle tlala u ile ke tla ja makako, tlala
 u ile; Ba re chilo le loala re tjere, ba tla sha
 la ba ija leoa le masuika. Monyalwa ga a kha
 hlojoe, etjoe lethika le kara tja gae di le kgahela
 ba sa apare selo meleng. Mohla lenyalo ba ga
 bo lesogana ba namile ba tsema ntlo e tse
 molaodishi 'Majjatji Tiale To dilemo